

от ЦК на БКП чрез т.нар. РабФак²⁹ той завършва право в Софийския университет и се назначава за прокурор в гр. Оряхово. През всичките години има подкрепата на семейството си и особено тази на своя дядо – Тома Томов от Мездра, един от черибашиите на групата (Колев 2003: 130-134).

Демократичните промени след 1989 г. отварят за циганите/ ромите органите на МВР. На много места завършили висше или средно образование стават полицаи, заемат сержантски и офицерски длъжности, както и полицейски инспектори. Б.Д., завършил право в СУ, е един от най-добрите специалисти в сектор „Тежки престъпления“ в град....

От своя страна циганите също се обръщат към органите на властта за съдействие. В архивите се запазват преписки за такива случаи. За нанесена обида и ударен шамар на Шона Шабанова Ибрямова, циганка от с. Плодовитово, Пловдивско, Абдула Расимов Мустафов на 48 г., циганин мохамеданин, неграмотен, женен, работник се осъжда. С Присъда №19 от 28 април 1938 г. трябва да излежи един месец тъмничен затвор. На 18 юли 1942 г. циганинът мохамеданин Мустафа Мемишев Мехмедов от Хасково подава заявление до полицейският комендант на града, че малолетната му дъщеря е открадната заедно с чеиза ѝ от вдовеца Салим Алиосманов. „Горното като донасям до знанието Ви, моля най-бързото Ви нареждане до поверената Вам полиция, дъщеря ми Юлвие Мустафова да бъде намерена и да ми се предаде, също така да бъдат открити и задигнатите вещи и чеиз, които тоже да ми се повърнат. При това, понеже дъщеря ми Юлвие е малолетна и не разбира смисъла и значението на това, което върши, моля да бъде прегледана от лекар да не би да е дефлорирана от измамника похитител, от когото ще потърся в такъв случай морално удовлетворение за похитената чест на това ми дете, едновременно с углавната отговорност, която трябва да понесе...” (ТДА Стара Загора, ф.82-к, оп.1, а.е.1, л.25; ТДА Хасково, ф.81-к, оп.1, а.е.1, л.19).

В много случаи циганите/ ромите се отзовават от другата страна на закона. Кражбата, присвояването и други такива действия от една страна за голяма част от тях не са престъпление, а традиционно средство за изкарване на прехраната и за физическо оцеляване на семейството, групата, общността. От друга те са нарушители на държавно-правната регламентация, за което се издирват и санкционират от властите. Често, предвид начина им на живот, остават и ненаказани.

Запазването на честта на мъжа и на жената е сред приоритетите според традиционните цигански/ ромски морални норми. Защиатавайки

²⁹ РабФак – Работнически факултет. Изпратеният с препоръка от партийното и административно ръководство на предприятието, в продължение на една година се подготвя и при получени текущи оценки над добър 4,00 постъпва без приемен изпит във ВУЗ.